

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ.ਜੇ.

ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ , - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ,

ਜਲੰਧਰ , -ਜਵਾਬਦਾਤਾ ..

1982 ਦਾ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 4

23 ਜੁਲਾਈ, 1997

ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 - ਐੱਸ. 6, 7, 39 ਅਤੇ 64(1)-ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 — ਐੱਸ.6—ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ—ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ — ਅੰਤਰ — ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ—ਇਕਮਾਤਰ ਸਰਵਾਈਵਿੰਗ ਸਹਿਪਾਸਨਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ - ਪਤਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜਦੀ ਅੱਧੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੰਪਤੀ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੈ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ - ਦਾਅਵਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ - ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਰਤੱਵ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ - ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ- ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ HUF ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੁੱਲ ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ, ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੀ. ਚਵਾਰੇ (1993) 204 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 513 ਅਤੇ ਦੁਲਾਰੀ, ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ (1995) 211 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 524, ਅਸਹਿਮਤ)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰੀਰ ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਸਰੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਰਿਵਾਰ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਪਰਸਨਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ. ਤੇਲੂ ਰਾਮ, ਮ੍ਰਿਤਕ, ਇਕੋ-ਇਕ ਜਿਊਂਦਾ ਕਾਪਰਸਨਰ/ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ HUF ਦੀ ਔਰਤ ਮੈਂਬਰ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(ਪਰਾ ੨)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦਾ S. 7 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 39(1) ਉਸ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 39 ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ

S. 39(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(ਪਰਾ 22)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦਾ S. 39 ਐਕਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ

36 ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਉਮੀਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਪਾਰਸੀਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ 39 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਪਰਾ 23)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੀ. ਚਵਾਰੇ (1993) 204 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 513 ਅਤੇ ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (1995) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹਾਂ।) 211 ITR 524 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਮਦਰਾਸ, ਪਟਨਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣੀ ਬਾਹੂ, (1983) 142 ITR 843 (FB), ਰਾਮਰਤਨ ਬਨਾਮ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, (1983) 142 ITR 863 (FB), ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਲਖਨਊ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ (1980) 125 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 762, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਨੀ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਕੰਟ੍ਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ (1991) 190 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 521, ਕੰਟ੍ਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ (1987) 167 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 230, ਪੀ. ਅਮਰਬਵੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (1987) 164 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 63, ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਜੈਨ, (1993) 204 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 110 ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਏ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਪੀ. ਲੀਲਾਵੰਸ਼ੀ (1978) 112 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 739.

(ਪਰਾ 18)

- A. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ।
- B. ਐਸ ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਜੇ ਬਾਂਸਲ ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਜੇ.

1.) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਚ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 64(1) ਅਧੀਨ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ, 1953 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ:-

"ਕੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ HUF ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੁੱਲ ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਲੂ ਰਾਮ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ-ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ- ਉਸਦੇ HUF ਦਾ ਪਾਰਸਨਰ?"

2. ਇਕ ਤੇਲੂ ਰਾਮ, ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'HUF' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਦੀ ਮੌਤ 27 ਜਨਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ। ਪਤਨੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨੇ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਚੌਦੇ, ਜੱਦੀ ਸਨ ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਇੱਕ HUF ਦਾ ਗਠਨ

Asha Rani v. The Controller of Estate Duty, Jullundur 167
(Ashok Bhan> J.)

ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅੱਧੀ HUF ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ HUF ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1956 ਦਾ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

4. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 39 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਮਿਸਟਰ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਸੀਪਰਟਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੀ. ਚਾਵਾਰੇ (1), ਅਤੇ ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (2), ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੋ-ਇਕ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, HUF ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ * ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6- ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, H.UiF ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ.

6. ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ, ਏ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੀ. ਲੀਲਾਵਥੰਮਾ, (3), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਜੈਨ, (4), ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਐਸ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ (5), ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਲਖਨਊ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ (6), ਰਾਮਰਤਨ ਬਨਾਮ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (7), ਅਤੇ ਪੀ. ਅਮਰਥਵੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ (8), ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਤਨੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ HUF ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਟੈਕਸਯੋਗ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਐਕਟ, 1961 ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, HUF ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰ ਹੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਪੁਤੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦਾ ਉਸ

ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਪਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, HU:F ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਭਾਵ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ

1. (1993) 204 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 513
2. (1995) 211 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 524
3. (1978) 1124TR 739 (AP)
4. (1993) 204 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 110 (ਪਟਨਾ)
5. (1987) 1G7 ITR 230 (ਅਲਾਹਾਬਾਦ):
6. (1980) 125-ITR 762 (ਅਲਾਹਾਬਾਦ)।
7. (1983) 142 ITR 863 (FB) (MP)
8. (1987) 164 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 63 (ਮਦਰਾਸ)

ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਜੀ. ਚਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੀ. ਲੀਲਾਵਥੀਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਜੈਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਮਰਤਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਕਲੋਇਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਮਰਤਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੀ. ਅਮ੍ਰਿਤਵੱਲੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)।

(7) XEstate Duty Act, 1953 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6, 17 ਅਤੇ 393, h ਚਰਚਾ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣਗੇ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 6. ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਪੱਤੀ। - ਜਿਸ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 7. ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਬੰਦ।—(1) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸੋਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ, 'ਮਰੁਮਾਕੱਟਯਮ ਜਾਂ ਅਲੀਅਸੰਤਾਨਾ ਕਾਨੂੰਨ' ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਸੀ ਵਿਆਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਸਨੇਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੇਵਲ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ-

- (a) ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ
- (b) ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਰਦ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਰਦ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਆਖਿਆ। - ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਪ-ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ (ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ) ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਸਬੰਧੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

coparcenary.

Asha Rani v. The Controller of Estate Duty, Jullundur 169
(Ashok Bhan> J.)

- (3) ਜੇਕਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮਾਰੂਮਕੱਟਯਮ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਤਰਵਾਰਡ ਜਾਂ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਲੀਯਾਸੰਤਾਨਾ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੁਟੰਬਾ ਜਾਂ ਕਾਵਾਰੂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਤਰਵਾਦ, ਤਵਾਜ਼ੀ, ਕੁਟੰਬਾ ਜਾਂ ਕਾਵਾਰੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ।
- (4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਚੈਰਿਟੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸੋਲ ਵਜੋਂ ਸੀ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ।—ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਨਮ ਦਾ ਧਾਰਕ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ।"

"ਸੈਕਸ਼ਨ 39. ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ।—(1) ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਚ ਸਹਿਪਾਸੀ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸੇਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੇ ਇਸ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

- (2) ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਮੁਰੁਮਕੱਟਯਮ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਤਾਰਵਾਰਡ ਜਾਂ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਲੀਅਸੰਤਾਨਾ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੁਟੰਬਾ ਜਾਂ ਕਾਵਾਰੂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸੇਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਦਾ ਮੁੱਲ ਜੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਤਰਵਾਦ ਜਾਂ ਤਵਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕੁਟੰਬਾ ਜਾਂ ਕਾਵਾਰੂ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- (3) ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ, ਮਾਰੂਮਕੱਟਯਮ ਜਾਂ ਅਲੀਯਾਸਨਤਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਜੇ ਹੋਣਾ ਸੀ।

(Ashok Bhan, J.)

ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਦ ਕੰਟ੍ਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ, ਡਿਊਟੀ, ਜਲੰਧਰ 171

ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੈ।"

(8) ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

"ਸੈਕਸ਼ਨ 6. ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੰਡ।- ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਜੀਵਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਜ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1. —ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਕੀ ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2. —ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ

ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ। "

(9) ਪੀ ਜੀ ਚਾਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਇਕੱਲੇ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਰਨਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ HUF ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ:-

"ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕਲੌਤਾ ਸਾਥੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ

ਪਤਨੀ ਉਕਤ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਉਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਵੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੀ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 39(1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਪਾਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੰਘ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਮਰਦ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਜੋ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਵੰਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਬਟਵਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਵੰਡ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 39(1) ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39(1) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਵੰਡ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲੀ ਕੰਟਰੋਲਰ of ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਸਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।"

(10) ਐਨ. ਵੀ. ਨਰੇਂਦਰਨਾਥ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੇਟਲਹ ਟੈਕਸ (9) ਅਤੇ ਸੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (10) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ HUF ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਗੁਰੁਪਦ ਖੰਡੱਪਾ ਮਗਦੂਮਵ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ। ਹੀਰਾਬਾਈ ਖੰਡੱਪਾ ਮੈਗਡਿਤਮ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ (ਐਲਐਲ), ਅਤੇ ਅੱਲਾਦੀ ਕੁੱਪੂਸੁਜੈਨੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

9. (1909) 71 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 190
10. (1974) 97 ITR 193 (SC)
11. (1981) 129 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 410

“ਉੱਪਰ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਹਿੱਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -

11. ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਰਾਏ ਬਾਕੂ (12) ਅਤੇ ਰਾਮਰਤਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)।

12. ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਤੀਸ਼ਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਜੀ. ਚਾਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ। ਪੀ.ਜੀ. ਚਾਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13.) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਮਰਤਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ:-

"ਵੰਡ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇੱਕ HUF ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕੱਲੇ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ HUF ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ *in* ਮਾਲਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਇੱਕ ਫੋਟੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪਰਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਸਹਿ-ਸੰਪਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ HUF ਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 'ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀ ਸੰਪੱਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ *in* ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 5. ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕੱਲਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੇ 6 ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਵਿਆਜ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਸ. 39 (1) ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬਟਵਾਰੇ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇਕੱਲਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਐੱਸ. 7 ਅਤੇ 39 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐੱਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ। 6. ਅਸੀਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ.ਈ.ਡੀ.ਵੀ. ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਤ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਕਲਾਵਤੀ .ਡਿਊ (1980) 125 ITR 762 (ਸਾਰੇ), ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

14.) ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵ. ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਰਜਨੀ ਭਾਰਗਵ ਕਟੋਲਰ ਆਫ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ (13) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਔਰਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਐਚਯੂਐਫ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਦੋ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ। ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਸ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੰਨ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੂਲ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

15. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਜੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਦੋ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਵੰਡ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ, ਨਾ ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੀਵਿਤ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਪੂਰੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਸਿਟੋ ਵੇਖੋ. ਰਜਨੀ ਭਾਰਗਵ CED (1991) 190 ITR 521 (ਸਾਰੇ) ਅਤੇ CED ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ (1980) 125 ITR 762 (ਸਾਰੇ)]।”

16. ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ. ਅਮਿਰਥਵੱਲੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ:- .

“ਕਿ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਧਵਾ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਹਿਪਾਠ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵੰਡ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਤ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 7(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਦਾ ਸੈੱਸਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਵਿਚ ਮਰ ਗਿਆ।"

17. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੀ. ਲੀਲਾਵਥੰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ।

18. ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੀ.ਜੀ. ਚਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦੁਲਾਰੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। , ਮਦਰਾਸ, ਪਟਨਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਰਾਣੀ ਬਾਕੂ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਰਾਮਰਤਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਕਲਾਵਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਰਜਨੀ ਭਾਰਗਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ. ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਪੀ. ਅਮਿਰਤਵੱਲੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਗਿੰਨੀ ਦੇਵੀ ਜੈਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਪੀ. ਲੀਲਾਵਥੰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)।

19. ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਪਰਸੇਨਰੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਧੀ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਣੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚਾਰ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੇਟੇ, ਪੋਤੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਹਨ ਭਾਵ ਅਟੱਟ ਪੁਰਸ਼ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਅਗਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ। ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੋਪਰਸਨਰ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਿਤਾ, ਦਾਦੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਰਿਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ, ਸਥਾਨਕ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਰਦ ਦਾ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ/ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸਨਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ।

20. ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ, ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਰਿਵਾਰ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਤੇਲੂ ਰਾਮ, ਮ੍ਰਿਤਕ, ਇਕੋ-ਇਕ ਜਿਉਂਦਾ ਕਾਪਰਸਨਰ/ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ

Asha Rani v. The Controller of Estate Duty, Jullundur 177
(Ashok Bhan, j.)

ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਿਠ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਚਯੂਐਫ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਵੰਡ ਨੂੰ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਸੰਪਤੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਅਲਾਦੀ ਕੁੱਪੁਸਵਾਮੀ (14), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, 1937 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, "ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ, ਸਹਿਪਾਸਰੀ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹਿਪਾਠਿਕਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਪਾਠਿਕਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਿਪਾਸਰੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

21. *Sa In Sat PalcBansalv. 'iiCommissioner of iIncome 1 Tax a(ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 1 ਪੂਰਾ ਬੈਚ, ਵੰਡ ' ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ HUF ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-*

"ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਖੁਦ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਮਾਣਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੰਡ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਜਾਂ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਡ, ਅਸੰਭਵ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇਕੱਲਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਕਰਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਸਹਿਪਾਠ ਹੈ

ਅਣਵੀਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

22. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕੱਲੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਹਿਪਾਠਕਰਤਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਸੈਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ HUF ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਔਰਤ ਐਚਯੂਐਫ ਦੀ ਸੈਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਉਸਦੀ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ HUF ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਐਚਯੂਐਫ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਟੈਕਸਯੋਗ ਇਕਾਈ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ/ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ; ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਆਜ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਵਿਆਜ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 39(1) ਉਸ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 39 ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕੋਪਰਸਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 39(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ।

23. ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ V ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ। ਸੈਕਸ਼ਨ 36 ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਮੌਤ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ 39 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

24. ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀ.ਜੀ. ਚਾ ਵੇਅਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਗਲਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਅਤੇ ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੇ HUF ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਤ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਡੀਮਡ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਪਰਸਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਹਿਪਾਸੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰੂਪਦ ਖੰਡੌਪਾ ਮਗਦੂਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਗੁਰੂਪਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ

The Commissioner of Income Tax, Jalandhar v. M/s Kissan179
Friends Ice Factory and Cold Storage (N.K. Agrawal, F.B.) I

ਖੰਡਪਾ ਮਗਦੂਮ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ HUF ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ HUF ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵੰਡ 'ਤੇ, ਉਹ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (1) ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਲਾਦੀ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ/ਸਹਿਜ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੀ, 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਲਾਦੀ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, 1937 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਅਤੇ (3) ਨੇ, ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰ 1937 ਦੇ ਐਕਟ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਉਹ, ਹੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

25. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ 1937 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੀ.ਜੀ. ਚਾਵਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ 1937 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਲਾਦੀ ਕੁੱਪਸਵਾਮੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

26. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਐਨ.ਕੇ. ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਜਲੰਧਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਿਸਨ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਆਈਸ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਕੋਲਡ
ਸਟੋਰੇਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1984 ਦਾ ਆਈਟੀਆਰ ਨੰਬਰ 94

29 ਸਤੰਬਰ 1997

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 - ਐੱਸ. 32 — A(2), b(1) - ਨਿਵੇਸ਼ ਭੱਤਾ—ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ—ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ — ਕੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਸਟਮੈਂਟ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ